

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
azimătoarele Blouurilor anului:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augensfeld & Emerich Lesner
Melnich. Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bornat. In Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o ser-
vă armonă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
servă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 244.

Brașov, Joi 4 (16) Noemvre.

1899.

Fiumanii și prietinia maghiară.

Totă lumea cunoște ađi politica ticăloasă internă a Ungurilor, care în loc să câștige popoarele nemaghiare, mult mai numeroase decât ei, prin dreptate și echitate, jocă pe cei grozavi și puternici și voesc a unifica prin distrugere, adevărat contopind și cutropind toate limbile și neamurile din țară. Cvintesența politicii lor de naționalitate este și rămâne maghiarizarea, îmbogățirea neamului lor prin sânge străin, silit său răpît.

Ce mai ideie conducătoare în politica unei țări la capătul veacului al XIX-lea! Pe cât de demnă de evul mediu, pe atât de rușinosă pentru nemiul unguresc, care nu mai poate trăi fără de infuziune de sânge străin. Dér pe guvernanti nostri acesta nu-i jienesc, ei află mare plăcere a fi domni și stăpâni absoluți și a-și petrece timpul după aplecările lor înăscute, vină apoi ce va veni. Cum s'ar pute altfel esplica, că bărbații lor de stat sprijinesc și promovează maghiarizarea forțată pe toate căile, când bine știu și ved, că acesta desbină și instrăinează pentru totdeauna popoarele țării și pregătesc pe viitor lupte mai crâncene, decât acele ce se petrec acum în Austria. Se vede déră, că și acești domni, cari nu cred în ideile și planurile fericite de nemiul unguresc ale lui Beksziacs, ci le iau chiar în ris, găsesc mare plăcere în sportul maghiarizării. Cât de dibaci și pe nesimțite o pregătesc și o pun ei în practică și pe acolo, pe unde nu pot procede de-odată în mod așa de brutal, ca pe la noi, arată cazul Fiumanilor.

Cine nu-și aduce aminte de prietinia cea mare a Ungurilor cu Fiumanii pe timpul primarului Ciota. În tot anul mergeau și veniau deputații patriotice dela Budapesta la Fiume și îndărăt, ér banchetele și sărutările de frați nu mai aveau

sfsirșit. Bieții Fiumani voiau să scape de Croați și se aruncară în brațele Ungurilor; va să dăcă, ca să nu cadă în baltă, săriră în lac.

Incepură, pe lângă înfrățiri, să se ridice și clădirile cele mari și multe pentru Fiume; — din bani unguresci, cum se laudau Ungurii prin foile lor, dér într'adevăr din sudorea și grăua dare a țării. Fiumanii credeau, că aceste toate se fac numai din prietinia. Nu peste mult însă esiră ghiarele pisiceii din sac. Guvernanti din Peșta infundară pe Fiumani cu diregători maghiari, cu cari nu se puteau înțelege și cari, ca și la noi, se purtau ca și nisce cuceritori cu sabia; le făcură școli, dér îi năcăjiau cu limba maghiară neconsumabilă pentru bietul Italian. Și tot învățământul începă a-se învîrti în jurul învățării limbei maghiare. Se restrinseră mereu și drepturile autonome, c'un cuvânt începură a face cu puterea din Fiume oraș unguresc.

Firesce, că acesta nu le plăcu Italianilor. Ciota făcu mai întâi obșervări, apoi representații, proteste, și în fine renunță la postul de primar și se retrase dinaintea dragostei celei mari unguresci. Au urmat alții, cari s'au vedut siliți a folosi arme mai aspre pentru apărarea autonomiei lor, pe totă ziua tot mai restrinsă și forfecată. Acești omeni au fost delăturați cu forța, și astfel a intrat în vigore și în Fiume absolutismul unguresc.

Fiumanii au ajuns aprópe la punctul, unde suntem noi ceilalți, ei trebuie să se supună dictatului maghiar, său vor rămâne cetățeni de a doua mână. Sunt tratați și de nemulțămitori, trădători de patriă și cine știe de mai ce, pentru-că se opun procedurii de maghiarizare succesivă, tocmai ca și noi. Amărăciunea în popor și în clasele lui inteligente creșce într'aceea pe đi ce merge,

fără ca guvernanti să lase a fi turburați în delectarea, ce li-o procură sportul maghiarizării.

Cunoșcem cazul cel mai nou de izbucnire a acestei amărăciuni în Fiume. Introducându-se tramvaiul electric pe stradele orașului, ministrul unguresc de comunicațiune nu se pută răbda să nu facă și cu acesta ocaziune puțin sport de maghiarizare. El impuse și inscripțiuni unguresci, pe lângă cele italiene, pe vagónele acestui tramvai și de-ocamdată numai în interiorul lor. Cu încetul se face oțetul. Ajunge-vor, își gândi el, aceste inscripțiuni și pe dinafară și apoi într'o bună dimineță vor trebui să dispară cele italienești, căci așa pretinde *salutea patriei*.

Poporul fuman își pierdu paciența, demonstră și atacă vagónele cu inscripțiuni bilingue. Se făcură, precum șcim, areștări și se porniră cercetări, tocmai ca și la noi. Dumnealor provóca și comit volnicii, dér tot cei neîndreptățiți sunt pedepsiți.

Căci óre cui 'i trebuie în Fiume inscripțiuni unguresci? Și cu ce drept conștringe ministrul pe conșcionari — fii aceia și jidani maghiari — să aplice în vagónele lor lucruri de acelea, nimenui folositoare, ce nu plac, ba irită chiar pe acel public, care are să folosescă aceste vagóne. Toate acestea nu le putem înțelege noi ceștialalți muritori cu mintea noastră naturală. Póte fiind-că nu avem simț pentru nobilul sport al maghiarizării.

Una însă vedem apriat, că Ungurii au isprăvit-o definitiv și cu Fiumanii, și ar pute ved și ei, că cu maghiarizarea numai ură și discordiă séménă între cetățeni, și că uneltirile aceste au să aducă cu timpul mare desastru chiar și asupra neamului unguresc, pe care vréu să-l facă mare, tare și unit, cine știe câți dioscuri de tagma Sécuiului

Beksziacs, care de altmintrelea a făcut și face bun tãrg cu marfa lui periculóasă.

Ultimă încercare în cestiunea cutoei. Am șemnalat erl, că desbaterile celor două deputații în cestiunea cutoei n'au avut rezultate positive, dér că cu toate acestea desbaterile nu s'au întrerupt definitiv. Privitor la desbaterile din Viena oficiósele unguresci comunică următoarele:

În numele deputațiunii ungare Max Falk a declarat, că deputațiunea austriacă e aplecată a împărți diferența dintre 32 și 38, adevărat vré să propună, ca Ungaria să plătescă 35%. În numele deputațiunii austriace raportorul Beer a declarat, că Austriacii sunt aplicați a face o astfel de propunere, decât și deputația ungară va oferi 35%. Drept răspuns Falk a declarat, că nu e tot atât, decât deputația austriacă cedeză 3 din 38%, deórece toate procentele, ce Ungaria le votéză peste 31.4 de până acum, sunt o jefă pentru ea, pe când abaterea din partea Austriei dela 38% este numai jertfirea unui punct de vedere imaginar, de óre-ce nimic nu îndreptățesc pe Austria la aceea, ca să ceară 38%. Cu acesta deputațiunile și-au luat adio.

Acum se va face o ultimă încercare în Budapesta. Deputațiunea austriacă a decis să mērgă la Budapesta pentru a continua desbaterile cu deputațiunea ungară. Conte Ciary a și avisat despre acesta pe ministrul-președinte Szell. Deputațiunile se vor întruni poimâne, Vineri. Nu se așteptă însă un rezultat definitiv nici dela aceste desbateri.

O nouă coalițiune de partide în Austria. O știre surprindătoare aduce unul din diarele vieneșe. Se dăce anume, că între partidele din parlamentul austriac se pregătesc o nouă coalițiune anume între Cehi, Poloni și Nemți. Planul acestei coaliții derivă dela fostul ministru de finanțe Bilinski, care cu șeptemăni înainte a desfășurat mare activitate în scopul realizării lui. Ideia, ce i-se atribue lui Bilinski este în originea Cehilor. Se svo-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Românii Ardeleni în veacul al 17-lea.

— Cu un escurș limbistic-archeologic asupra cuvântului „sărutare.“ —

Notița de

Nicolae Sulică.

În sutele trecute, când în apusul Europei cunoștința anticei clasicități, mai ales a clasicității latine era generală la clasa cultă, în special a cărturarilor, caracterul și aspectul pur roman al poporului nostru în toate manifestațiunile vieții sale, în întregul său mod de prezentare, a fost imposibil să scape din vederea admiratorilor vechilor Romani, pe ai căror vii urmași totdeauna cu însufățire i-au regăsit și recunoscut în poporul românesc.

Așa este între alții poetul Martin Opitz, (născut în 1597, mort în 1639), care în 1622 fusese chemat ca profesor la curtea din Alba-Iulia a principelui ardelean Gabriel Bathori.

Aici, pe plaiurile romantice ale vechii Dacii, a avut ocaziune poetul german, acest Ovidius al Nemților, cum îl numesc contemporanii săi, să regăsescă întrupato

în poporul românesc în modul cel mai plastic toate acele însușiri idilice ale poporului roman, care le admirase în opurile clasicilor latini. În scurtul rēstimp de vr'un an de dăile, cât a stat la curtea din Alba-Iulia, a scris Opitz poemul său descriptiv „Zlatna oder von der Ruhe des Gemüthes“, unde consacră o entusiastă pagină mai ales poporului român, viul descendent al vechilor Romanii. În acest poem a eternizat el pentru tot-deuna idilicul dans național al poporului nostru, *hora românescă*.*)

Cu același entuziasm descrie poporul nostru un alt scriitor german tot din veacul al 17-lea, istoriograful *Christofor Boethius*, care în al 3-lea volum al rēsbóielor turco-austriace*) consacră un simpatic și interesant capitol istoric-etnografic Românilor ardeleni. Vorbind și despre jocurile românesci, Boethius asemenea constată, că un astfel de „măreș spectacol roman nicăiri nu se mai póte vedé în totă Europa“. Capitolul fiind de un deosebit interes istoric-etnografic pentru poporul nostru, îl voi reproduce în

*) Pasagiul din cestiune se va reproduce mai jos.

**) Triumph-leuchtender Kriegshelm. Nürnberg 1688.

traducere fidelă, însoțindu-l la urmă și cu un mic comentar archeologic-limbistic asupra cuvântului „sărutare“.

I.

Éta capitolul din cestiune:

„După aceste 3 națiuni ale țării Ardelenului, adevărat Ungurii, Germanii și Sașii și Sécuii, se mai află aici și o a patra națiune, care în graiul Sașilor ardeleni pórtă numele de *Valah* sau *Bloochi*. Acest popor este în ziua de astăzi stăt de puțin considerat în țară, încât nu e socotit între staturile țării; nare orașe, nici castele sau locuințe singuratiche, ci își face colibele sale său pe întreaga întindere a lanțului de munți, ce împrejmuiesc țera, său ca supuși și óre cum din grație, pe teritoriul dintre cetățile și tãrgurile nemșeci și unguresci. E un popor vėrtos și dur și-și sustine viața din vite mai mari și mai mici și de obicei mai e aplicat să se ajutoreze și cu răpiri de vite.

Că acest popor și-a luat începutul de la *Romani*, o dovedesc limba lui: căci séménă întru toate cu limba Romanilor, deși e mai corupt întrebuințată, și e aprópe identică cu limba spaniolă, franceză și italiană, așa, că fără multă greutate o póte

înțelege omul. Numele pare a și-l fi împrumutat dela *Sarmați* sau *Tatari*, cu cari sunt mărginași, ér provincia, care au locuit-o ei la început pare a-se fi numit *Flaccia*, dela *Flaccus*, un Roman, care să fi împopulat țera cu noi coloniști, pentru de-a scuti teritoriul Moesiei în contra Dacilor; însă precum vechimea timpurilor, care nimic nu lasă neatins, aduce cu sine multe schimbări, așa și această provincie *Flaccia* s'a numit mai târziu *Valachia*, ér numele de *Flacc* al locuitorilor s'a prefăcut în *Valah*.

Îmbrăcăminte lor e astfel compusă: Pastorii pórtă de regulă căciuli ascuțite pėrșe ce își-și cu mâna lor și-le pregătesc, ceilalți póte pălăria de păslă. Când însă se îmbracă în doliu, își depun pălăria, își lasă pėrul să creșcă și umblă un an întreg fără pălăria și fără căciuli; apoi cu trecerea doliului, își lasă din nou pėrul să creșcă și își pun capul, mai înainte tuns, din nou sub acoperământ. Când voesc să salute cu umilință o persoană înaltă, își descoper capul, întocmai precum făceau Romanii și precum facem și noi, ér decât li-se întinde mâna dréptă, o ating cu multă venerațiune de gură spre sėrutare și apoi de frunte; dér

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Doză cărți de legi.

Noua carte de legi intitulată: „Instrucțiuni populare despre datorițele și drepturile purtătorului de dare“, edată de d-l Wilhelm Niemands; e scrisă la înțelesul tuturor, dând instrucțiunile necesare cu privire la tot felul de dări de stat, comunale etc., tratându-le din punct de vedere practic și ilustrându-le cu exemple, așa că și cel mai puțin inițiat cetitor poate ușor să le înțeleagă. Se tractează despre dările de stat directe, (darea de pământ, de chiria casei, darea de câștig, de miliția etc.); despre dările indirecte (accise după beuturi, carne, zahăr, competiție de timbru etc.); aruncări comunale (pentru comună, comitat, școală și biserică, pentru drumuri, câni, apă etc.). In partea din urmă se află mai multe formulare pentru petiții și reclame în diferitele cazuri. Se poate procura cu 60 cr. (prin poștă 65 cr.) dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Altă carte de legi, tot atât de prețioasă, ca și cea dintâi, a scos de sub tipar d-l Titu Vuculescu, pretor în Pecica-maghiară (M.-Pecsk). E intitulată „Amicul Poporului“, îndreptar în cause administrative și judecătorești pentru poporul român. Rari sunt între funcționarii și juriscunștii români, cari se disting prin asemenea servicii frumoase pentru poporul nostru, cum a făcut-o d-l pretor Vuculescu, care se vede, că în adevăr îi zace la inimă interesul poporului. Cartea scrisă de d-sa e întocmită la înțelesul țeranilor, așa că din ea ori-ce plugar, ori-ce măiestru, ori-ce om, care știe ceti, poate să înțeleagă lămurit, ce-i este după lege ertat să facă și ce nu; cum are să-și câștige dreptul, la cine să se îndrepte cu plângerea ori cu rugarea etc.

Cartea această de legi se deosebește cu totul de cea dintâi, căci pe când aceea dă instrucțiuni în cause de dări și în ces-tiuni financiare, pe atunci cartea această, despre care vorbim și care poartă titlul „Amicul Poporului“ învață pe oricine cum să facă și pe ce cale să umble în diferitele afaceri ale vieții, ca să nu vină în conflict cu legea și să nu fi pedepsit, ori în cas când îi s'ar face nedreptate să-și știe câștiga dreptul său.

Așa, de exemplu, se dau povești asupra depturilor și datorințelor, ce le au plugarii cu privire la locul, pe care vor a-l sămăna, la topirea cănepei și inului, la pășunatul vitelor, păzirea hotarelor, vitele de prăsilă certe pentru hotare, păzitorii câmpurilor, pagubele pricinuite în hotar; apoi despre lucrători, falsificarea vinurilor și produsele agricole, dreptul asupra apelor; datorințele plutașilor; mōra de apă; regulile pentru târgul de vite; bōlele de vite etc. Apoi cause comunale (tōte ces-tiunile privitoare la drepturile și datorințele celor dela primărie, a tinerilor supuși la miliția, alegeri etc.) Vine alt capitol despre drumuri și vamă, apoi despre producerea tutunului; măestrii din comună, drepturile și datorințele lor; când este de a-se merge la judecătoria, pentru ce cause și cum să se poarte omul acolo, ca să nu cadă în necaz. Procese de despărțire; matriculele, miliția, Glōte, mine (ocne), moștenire, afacerea cu zălōge; birturi; plata medicului, ținerea cânilor; bōlele; apoi causele școlare, servitorii, vênatul și așa mai departe, încât omul se poate ajuta de această carte ca de un bun și priceput sfătuitor. Ar fi dorit ca să-și o cumpere cât mai mulți chiar în folosul cel mare al lor. Costă 50 cr. (cu poșta 55) și se poate procura dela d-l autor și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Cărți de rugăciuni și predicii.

„Anghira Mântuirii“, cârticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, Edițiunea IV corectată. Gherla, Tipografia diecesană 1899. Un exemplar în pãreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

„Mărgăritarul Sufetului“, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru tōte trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în pãreți tari colorați, costă 50 cr. (cu poșta 55 cr.)

„Micul mărgăritar sufletesc“, cârticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărisori. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un exemplar legat în pãreți tari colorați costă 22 cr. (cu poșta 23 cr.)

„Carte de rugăciuni, cereri și laude“ intru onōrea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în pãreți tari colorați 20 cr. (cu poșta 23 cr.)

„Cuvântări bisericesci pe sãrbãtorile de peste an“, scrise de Prepositul capitulului Ioan Panu. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sãrbãtori. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin poștă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil apretiate și din partea clerului înalt din România.

„Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferitele cazuri de mōrte“, întocmite de Ioan Popu. cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin poștă 1 fl. 60 cr.)

„Predicii pentru Duminică de Iustin Popșu“, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprinzând predicii frumoase pentru tōte Duminicile de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin poștă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Predice pentru Duminicile de peste an“, compuse după catechismul lui Decharbe, de Vasiliu Christe. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul 80 cr. (prin poștă 85 cr.)

„Predicii pe tōte Duminicile și sãrbãtorile de peste an“, de Em. Efteterescu, cunoscut stat de bine în cercurile românești din numărōsele sale scrieri atât de mēdușose, instructive și cu stãtă gust lent. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Scrieri istorice.

„Memorii din 1848—49“ de regretatul Vasiliu Moldovan, fost prefecț al Legiunii III în 1848—49. Istorisirile cuprinse în această carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într-o limbă ușoră și plăcută. Prețul 50 cr. (cu poșta 55 cr.)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o anul colonel c. și r. Francisc Ruger anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mōrmēntului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

Din cartea d lui Axentie Severu, veteranul nostru luptător dela 1848, intitulată „Răspuns la cartea neagră“, cu un bogat adaus despre ardeca Anului, se mai pot căpăta exemplare cu prețul de 1 fl. + 5 cr. porto.

„Pintea Viteazului“, tradițiunii, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Rețeganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fōrte interesante tradițiuni și istorisiri din tōte părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 20 cr. (cu poșta 23 cr.)

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura această, atât de bine scrisă. pres-n'ă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu poșta 33 cr.)

„Vivia, sēu Biserica din Cartagine“, narațiune istorică, tradusă din italienească de Dr. Iuliu Dragoș, preot și profesor. Se vinde cu prețul redus dela 1 fl. la 70 cr. (plus 5 cr. porto.)

„Preotul din Noieni“, narațiune istorică din veacul nostru, scrisă de Arghirobarbu. Această interesantă narațiune privesc evenimentele din 1848—49. Prețul 10 cr. (plus 2 cr. porto.)

„Povestea unei Corōne de oțel“, opul mult dorit și așteptat al d-nului G. Coșbuc, a apărut în editura librăriei C. Sfetea din Bucuresci și costă un leu și 50 ban. E scrisă și această carte la înțelesul tuturor și este atât de interesantă, încât cine o ia în mână, nu se mai poate despărți de ea. In istoria această ni-se arată oglinda viuă a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență. Scenele, ce se descriu din răboiul pentru neatērnare, sunt la culme mișcătoare și în-

sufiețitoare. Cartea e provēdută cu numărōse portrete și ilustrațiuni. Ea stă în legătură cu „Rēstioul nostru pentru neatērnare“ scris tot de d-l G. Coșbuc, așa că cine și-a procurat pe acesta, trebuie să-și procure și „Povestea unei Corōne de oțel“. Sperăm, că fruntașii noștri, înțelegēnd importanța acestor scrieri, vor stărui din răspūteri a-le răspândi cât mai mult în popor. Se pot procura ambele cărți dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov. „Rēstioul nostru pentru neatērnare“ costă 50 cr. (cu poșta 55 cr.), ér „Povestea unei Corōne de oțel“ 75 cr. (cu poșta 80 cr.)

„Românul în sat și la ôste“ Acesta este titlul unei nouē cârticele, ce d-l Ioan Pop Rețeganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Este un studiu asupra caracterului Românului, și a apărut în Tipografia „Aurora“ A. Todoran din Gherla.

„Țēra noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Murēș spre miadă-și și valea Murēșului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros apretiată de întreaga țiaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populale ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu poșta 1 fl. 10 cr.)

„Zarandul și Munții apusenii ai Transilvaniei“, descriere de Silvestru Moldovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populale, cum și pentru toți Românii, cari vor să-și cunoscă țēra și nēmul lor. Prețul 1 fl. (cu poșta 1 fl. 5 cr.)

„Din trecutul Silvaniei“ legende de Victor Russu. Conține 25 legende diferite. Prețul unui exemplar de 170 pag. era la început 1 fl., acum numai 30 cr. (cu poșta 35 cr.)

„Din Istoria lumii“, tălmăcită de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-rului Th. B. Welter și întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina, a apărut în editura „Deșteptării“ din Cernăuți: partea a doua. Ea este scrisă tot atât de bine și de ușor, ca și partea întâi, care a avut și la noi mare trecere mai ales printre popor. Prețul 50 cr. (plus 5 cr. porto.) — Cu același preț se mai pot căpăta dela Tipografia „A. Mureșianu“ și câte-va exemplare din partea întâi, adăugēnd și pentru acesta 5 cr. porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates for gold, silver, and various currencies as of November 14, 1899.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombrie st. n. 1899.

Table detailing train arrivals and departures from Brașov to various destinations like Budapest, Bucharest, and Cluj, including train numbers and times.

Cursul pieței Brașov.

Table listing market prices for various goods like flour, oil, and other commodities in Brașov.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă aruncul de 3% pentru acest an, statorit prin articolul de lege XXI ex. 1898 pentru fondul țērei spre alimentarea bolnavilor este deja a se plăti.

Cestionatul arunc poartă caracterul unei dări reg. directe și atinge fără excepțiune pe fie-care contribuent.

Se provocă deci toți contribu-enții, ca cel mult până in 15 Decem-vrie se plătescă acest arunc la casa orașēnescă de dare.

Brașov, in 13 Novembre 1899. 1 3764. Oficiul orașēnesc de dare.

Advertisement for a house for sale with garden, located on Strada Castelului nr. 34. Contact information provided.

Advertisement for Gazeta Transilvaniei, mentioning subscription rates and contact with the library.